

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders İçi ve Dışı Etkinliklerinde Teknolojik Araç ve Gereçlerin Kullanımı İle İlgili Görüşleri¹

Gökmen ÖZEN¹Mehmet GÜLLÜ²Sinan UĞRAŞ³¹Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, ANKARA - gokmenozen44@gmail.com²İnönü Üniversitesi, BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, MALATYA³İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, MALATYA

Özet

Bu çalışmanın amacı beden eğitimi ders içi ve dışı etkinliklerinde beden eğitimi öğretmenlerinin teknolojik araç ve gereç kullanımıyla ilgili görüşlerini incelemektir. Araştırmada nitel çalışma deseni kullanılmıştır. Araştırma grubunu maksimum çeşitlilik örnekleme türüne göre cinsiyet, yaş, hizmet yılı, mezuniyet yılı dikkate alınarak seçilmiş 24 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri çözümlenmesinde kayıt altına alınan ham veriler Nvivo 9.00 paket programına yüklenmiş ve içerik analizi yapılarak anlamlı modeller halinde sunulmuştur. Araştırma bulgularının analizi sonucunda beş ana tema ortaya çıkmıştır. Birinci temada öğretmenlerin günlük yaşantılarında teknoloji kullanma düzeyleri; ikinci temada öğretmenlerin çalıştıkları okulların teknolojik alt yapı durumları; üçüncü temada öğretmenlerinin beden eğitimi ders içi ve dışı etkinliklerinde kullandıkları teknolojik araç ve gereçler; dördüncü temada öğretmenlerinin teknolojik araç ve gereçleri beden eğitimi derslerindeki etkinliklerde nerelerde kullanılması gerektiği ile ilgili önerileri; beşinci temada öğretmenlerin derslerde hangi teknolojik araç ve gereçlerin kullanılması gerektiğiyle ilgili önerileri incelenmiştir. Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenleri teknoloji kullanımının beden eğitimi derslerinde beceri öğretiminde destekleyici olacağını, kavramsal bilgilerin öğretiminde ise kalıcı ve etkili öğrenmeyi sağladığını ifade etmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Dersi, Teknoloji Kullanımı, Öğretmen, Nitel Araştırma

Physical Education And Sport Teachers' Views On The Use Of Technological Tools And Equipment In Physical Education Lesson And Extracurricular Activities

Abstract

The purpose of this study was to examine of physical education teachers' views on the use of technological tools and equipment in physical education lesson and extracurricular activities. In the study, qualitative research design was used. Research group was consisted of 25 physical education teachers who chosen according to maximum sampling method accorging to age, gender, years of service and graduation. A semi-structured interview form was used as the data collection tool. According to the finding in the research scope five main themes have emerged. In the first theme, levels of teachers to use technology in daily life; in the second theme, technological infrastructure positions of their schools; in the third theme, technological tools and equipment used by teachers in physical education lesson and extracurricular activities; in the fourth theme, the suggestions of the teachers as to where the technological tools and materials should be used are discussed,; in the fifth theme the suggestions of the teachers related to which technological materials should be used in classes are discussed. As a result physical education teachers have expressed that the using of technology would be support teaching sport skills and provide a permanent and effective learning in teaching sport information.

Keywords: Physical Education Lesson, Using technology, Teacher, Qualitative Research

¹ Bu çalışma 8. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Kongresi' nde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

Giriş

Teknoloji, insanların yeteneklerini geliştirmeye, ihtiyaçlarını ve isteklerini tatmin edici düzeyde karşılanmaya yönelik bilimsel araştırmalar ve çalışmalar sonucunda elde edilen bilgi ve yöntemlerin kullanımıyla ortaya çıkan yenilikler olarak ifade edilmektedir (Erkeskin, 2001). Teknolojik ürünler tüm eğitsel sorunları ortadan kaldıracabilecek bir yapıda olmamasına rağmen günümüzde bu ürünlerin öğretim faaliyetlerinde kullanılması bir gereklilik haline gelmişlerdir (Kirschner ve Selinger, 2003: akt: Gündüz ve Odabaşı, 2004). Yeni teknolojilerin eğitim alanında kullanılması öğrencileri, öğretmenleri ve öğrenme ortamlarını olumlu yönde etkilemekte ve öğretim kalitesinin artması bakımından son derece önemlidir. Tarihsel süreçte eğitim alanında teknoloji kullanımı 1920'li yılların başında radyo yayınlarında, televizyon yayınlarında ise II. Dünya savaşından sonra yapılan yatırımlar sonucunda 1960'lardan sonra başlamıştır. Eğitimde televizyon kullanımını ilk olarak 1977'de Kanada'nın başlamış daha sonra Hindistan'a ve diğer ülkelere yayılmıştır (Aziz, 1982: aktaran: Aksoy, 2003). Ülkemizde eğitimde teknoloji kullanmaya yönelik planlamalar 1970'li yıllarda 3. Beş Yıllık Kalkınma Planıyla radyo ve televizyonun yaygın eğitim amacıyla kullanılmasının öngörülmesi ile başlamıştır (Aksoy, 2003).

Dünyada ve ülkemizde eğitimde çağdaş teknolojinin olumlu etkileri ve yaygın kullanımıyla birlikte eğitim teknolojisi günümüzde bir bilim dalı olarak kabul edilmiştir. Eğitim teknolojisi öğretim süreciyle yakından ilişkili olup belirlenen hedeflerin kazandırılmasına yardım eder (Yılmaz, 2007). Temel amacı eğitimi etkili ve verimli kılmanın yanında yeni olanaklarla farklı seçenekler yaratmak olan eğitim teknolojisi *"...genelde eğitimi, özelde öğrenme durumuna egemen olabilmek için ilgili bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim süreçlerinin işlevsel olarak yapıllaştırılması..."* şeklinde tanımlanmaktadır (Alkan, 1995). Eğitim teknolojisinin bilim dalı olarak kabul edilmesinin ardından uluslararası düzeyde eğitim teknolojisini geliştirmek, desteklemek ve organize etmek amacıyla merkezi ABD'de olan Eğitimsel İletişimler ve Teknoloji Derneği (Association for Educational Communications and Technology) kurulmuştur (AECT, 2013). Ülkemizde ise bu amaçla Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından faaliyetler yürütülmektedir.

Eğitim öğretim sürecinde insanların daha kolay öğrenmelerini ve öğrenilen bilgi ve becerilerin kalıcı olmasını sağlamak için araç gereç kullanımı önemli bir unsurdur.

Öğretim faaliyetlerinde araç gereç kullanımı “çoklu öğrenme ortamı sağlarlar ve araç-gereçler öğrenme işlemine katılan duyu sayısını artırarak kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesine yardımcı olurlar” (Yalın, 2003). Öğrenme, birçok duyu organının aktif olduğu bir eylemler bütünüdür. Yapılan bir araştırmaya göre insanlarda öğrenmeye en fazla etkisi olan duyu, görme duyusu olup öğrendiklerimiz içerisindeki oranı, % 83 işitme % 11, koklama % 3,5, dokunma % 1,5, tatma % 1 oranındadır (Büyükkaragöz ve Çivi, 1998). Zaman sabit tutulmak üzere kişiler okuduklarının %10’unu, işittiklerinin %20’sini, gördüklerinin %30’unu, hem görüp hem işittiklerinin %50’sini, söylediklerinin %70’ini, yapıp söylediklerinin %90’ını hatırlamaktadırlar (Çilenti, 1991). Bu sonuçlar göstermektedir ki öğrenme işlemine katılan duyu organlarının sayısı ne kadar fazla olursa öğrenme o kadar güçlü, unutma ise o kadar zayıf olur (Dursunoğlu, 2010). Öğrenme üzerindeki etkisi bilimsel olarak da ispatlanan eğitim öğretim sürecinde araç gereç kullanımı daha da önem kazanmıştır. Bilim ve teknolojiye gelişmelerin etkisi eğitim faaliyetlerinde kullanılan araç gereçlerde bir takım değişiklikleri de beraberinde gerektirmektedir. Bu doğrultuda öğrenme ortamında yeni teknolojinin ürünleri olan eğitim öğretim materyallerinin kullanımı giderek artmaktadır. Ülkemizde teknolojik araç gereç olarak okullarımızda kullanılan en yaygın aracın bilgisayar ve internet olduğu görülmektedir. Günümüzde kullanılan bilgisayar, internet, medya oynatıcıları gibi teknolojik araç gereçlerin dışında eğitim teknolojileri her geçen gün öğrenmenin daha pratik ve kalıcı olması amacıyla yeni teknolojileri barındıran materyalleri ve sistemleri eğitim öğretim sürecine katmak için çalışmaktadırlar.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de öğrenci başarısını artırmak için gelişen teknolojinin okullarda etkin kullanımıyla ilgili çeşitli projeler hayata geçirilmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı bu amaçla ADLS projesi, Türk Eğitim Portalı, öğretmenlere dizüstü bilgisayar projesi, INTEL ve Microsoft işbirliğiyle Skool, Wimax ile öğretmenlere bilgisayar okuryazarlığı, EBA (Eğitim Bilişim Ağı) gibi proje ve faaliyetleri uygulamaya koymuştur. Bu projelerden sonuncusu, Kasım 2010’da kamuoyuna duyurulan ve Milli Eğitim Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı’nın işbirliği içinde yürüttüğü, Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi isimli ve kısaca FATİH olarak bilinen projedir. Türk Eğitim Sistemi için reform niteliğinde değişimler içeren FATİH projesiyle “her okula bilgisayar döneminden her sınıfa bilgisayar” dönemine geçiş amaçlanmıştır. Üç yıl içinde tamamlanması planlanan proje

kapsamında sınıflara internete bağlı bilgisayar, akıllı tahta ve projeksiyon cihazının konulacağı belirtilmektedir (Kobi-Efor, 2010, akt.: Kayaduman ve ark., 2011). Eğitimde FATİH Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri (BT) araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için; okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okullarımızın 570.000 dersliğine LCD Panel Etkileşimli Tahta ve internet ağ altyapısı sağlanacaktır. Aynı zamanda her öğretmene ve her öğrenciye tablet bilgisayar verilmesi planlanmaktadır. Dersliklere kurulan BT donanımının öğrenme-öğretme sürecinde etkin kullanımını sağlamak amacıyla öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilecektir. Bu süreçte öğretim programları BT destekli öğretime uyumlu hale getirilerek eğitsel e-içerikler oluşturulacaktır (Fatih Projesi, 2013).

Teknolojik gelişmeler yaşamın her alanında olduğu gibi beden eğitimi ve spor alanı üzerine de etkileri olmuştur. Özellikle çağımızda spor ekonomisinde meydana gelen büyüme ve artan rekabete bağlı olarak sporcuların eğitimini ve performansını artırmak için birçok bilimsel çalışma yapılmaktadır (Kretschmann, 2015; Sheehan ve ark., 2015). Bu bilimsel çalışmalar neticesinde günümüzdeki son teknolojinin kullanıldığı araç ve gereçler ve sistemler üretilmektedir (Palao ve ark., 2015). Spor bilimi ve teknolojinin bulunduğu bu noktayı spor teknolojisi kavramı ile açıklayabiliriz. Spor teknolojisinin hedefi profesyonel anlamda sporun ilerlemesi ve sporcuların antrene edilip üst seviyede performans göstermesidir. Bu hedef doğrultusunda da küçük yaş grupları için de teknolojik yenilikler görülse de beden eğitimi ve spor öğretimi için okullarda spor teknolojileri kullanımı çok sınırlıdır (Liebermann ve ark., 2002). Ülkemizde beden eğitimi ve spor öğretiminde genel olarak okullardaki mevcut teknolojik alt yapıya bağlı olarak öğretim yapılmaktadır. Ancak beden eğitimi ve spor öğretiminde öğrencilere daha kolay, daha verimli sportif beceriler kazandırmak ve kavramsal bilgiler öğretmek için spor teknolojilerinden daha fazla faydalanmak gerekir. Bu konuda Demirel (2006) beden eğitimi ve sporla teknolojiyi bütünleştirme kapsamında gerek öğretim programlarının tasarlanması ve uygulanması, gerekse uygulamada teknoloji ürünlerinin kullanılması sonucu okullardaki spor eğitiminin kalitesini arttırabileceğini ifade etmiştir. Beden eğitimi ve spor alanında teknolojik araç gereçler yaygın olarak fitness ve spor etkinliklerinde, motor beceri performansını geliştirme ve yükseltmede, kişisel sağlığı takipte ve yükseltmede, geçici sağlık

bilgileri elde etmeyi desteklemede, insanların bireysel ve toplumsal sağlıklarına ilişkin davranışlar kazanmada, disiplinler arası çalışmaların desteklenmesinde (biyoloji, sağlık, spor, vb.), spor eğitimi derslerinde derslerin verimli işlenmesi ve ders dışında öğrencilerin verimli öğrenmeleri için kullanılmaktadır (Yılmaz, Ulucan ve Pehlivan, 2010). Günümüzde beden eğitimi ve sporda uygulanan antrenman yöntemleri ve kullanılan araç gereçler açısından da teknolojik olarak da hızlı bir ilerleme görülmektedir. Son dönemde özellikle antropometrik ölçüm araçlarında, akıllı telefonlarda ve oyun konsollarındaki teknolojik ilerlemelerle harekete duyarlı sensörlerin kullanıldığı interaktif uygulamalar ve oyunlar üretilmektedir. Bu etkileşimli uygulamalar her yaş grubundan insanın bedensel aktivitelerini tespit etmeyi ve artırmayı amaçlamaktadır. Son teknolojinin kullanıldığı bu araç gereçler içerisinde ölçme araçları olarak; Pedometre (adım sayma makinesi), akselerometre (hız-ivme ölçer), polar saat, actiheart monitor (enerji ve kalori ölçer), telemetrik psikolojik monitör, GPS (küresel konumlandırma sistemi), etkileşimli video uygulamaları olarak; DDR (Dance Dance Revolution), Wii Sports ve Wii Fit, PS3 Wii ve Xbox oyun konsolları belirtilebilir. Bu oyun konsolları başlangıç noktası olarak video oyunlarına ilgi artırmak için tasarlanmış olmalarına rağmen araştırmalar bu sağlık açısından faydalı olabileceğini ve enerji tüketimini artırabileceğini göstermiştir. Birçok fitnes merkezi, okullar ve üst düzey merkezler bu etkileşimli oyunlu oyunları insanlara sunmaktadır. ABD'de 1500'den fazla okul 2010 yılında beden eğitimi ve spor sınıflarında DDR kullanmayı planladıklarını bildirdi. (Heyward, 2010)

Bu çalışmanın amacı da teknolojik gelişmelerin hızla ilerlediği çağımızda beden eğitimi öğretmenlerinin günlük yaşantılarında, beden eğitimi ders içi ve ders dışı (egzersiz ve kurs çalışmaları, plan, derse hazırlık ve not işlemleri vb.) etkinliklerinde teknoloji kullanım durumlarını belirlemek ve derslerde teknolojik araç ve gereçlerin kullanılmasına ilişkin önerilerini incelemektir.

Yöntem

Araştırmada nitel çalışma deseni kullanılmıştır. Araştırma grubunu Malatya ilinde maksimum çeşitlilik örnekleme türüne göre (yaş, hizmet yılı, mezuniyet durumu vs.) seçilmiş 24 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerine ait kişisel bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler araştırmacılar ve öğretmenler ile birebir yapılmış ve görüşmeler yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Veri çözümlenmesinde kayıt altına alınan ham veriler Nvivo 9.00 paket programına yüklenmiş ve içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Şimşek ve Yıldırım, 2011).

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri

Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kodları	Cinsiyet	Yaş Aralığı	Üniversite Mezuniyet Yılı	Eğitim Düzeyi	Hizmet yılı	Çalıştığı Okul Türü	Okuldaki Öğrenci Sayısı
K1	Bayan	31-35	2001	Lisans	1-5	Lise	501-1000
K2	Bayan	31-35	2001	Lisans	11-15	Lise	1501-2000
K3	Erkek	36-40	2000	Lisans	6-10	Lise	1-500
K4	Bayan	26-30	2005	Lisans	1-5	Ortaokul	501-1000
K5	Erkek	31-35	2000	Lisans	11-15	Ortaokul	1-500
K6	Erkek	31-35	2005	Lisans	1-5	Ortaokul	1-500
K7	Erkek	31-35	2002	Lisans	6-10	Ortaokul	1-500
K8	Erkek	36-40	1997	Lisans	11-15	Lise	1001-1500
K9	Erkek	36-40	2000	Lisans	11-15	Ortaokul	1-500
K10	Bayan	31-35	2003	Lisans	1-5	Ortaokul	1-500
K11	Bayan	26-30	2007	Lisans	1-5	Ortaokul	1-500
K12	Erkek	31-35	2000	Y.lisans	6-10	Ortaokul	501-1000
K13	Erkek	36-40	1999	Lisans	16-20	Lise	1-500
K14	Bayan	26-30	2005	Lisans	6-10	Lise	501-1000
K15	Erkek	36-40	2002	Lisans	6-10	Ortaokul	1-500
K16	Erkek	31-35	2006	Lisans	1-5	Ortaokul	1-500
K17	Erkek	41-50	1991	Lisans	16-20	Lise	501-1000
K18	Erkek	41-50	1999	Y.lisans	11-15	Ortaokul	1-500
K19	Bayan	31-35	2005	Lisans	6-10	Ortaokul	1-500
K20	Erkek	36-40	2001	Lisans	11-15	Ortaokul	2001-3000
K21	Erkek	41-50	1996	Lisans	16-20	Ortaokul	2001-3000
K22	Erkek	26-30	2008	Lisans	1-5	Ortaokul	1-500
K23	Erkek	26-30	2004	Lisans	6-10	Lise	1-500
K24	Erkek	31-35	2002	Lisans	6-10	Ortaokul	1-500

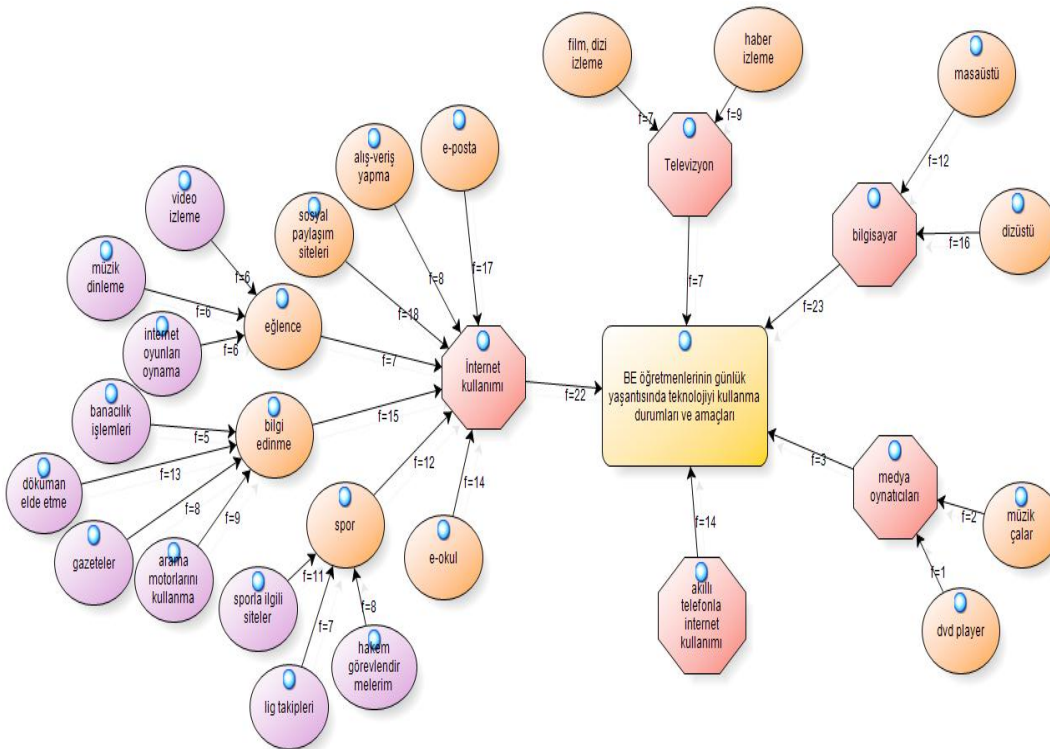
Bulgular

Beden eğitimi öğretmenleri ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen yazılı verilere içerik analizi yapılmış ve bu analiz sonucunda elde edilen kavramlar anlamlı ilişkiler dâhilinde beş ana tema altında toplanmıştır. Beş ana tema altında

toplanan kavramlar anlamlı şekiller halinde ve kavramların kullanılma sıklıkları da (frekansları) yer alacak şekilde sunulmuştur.

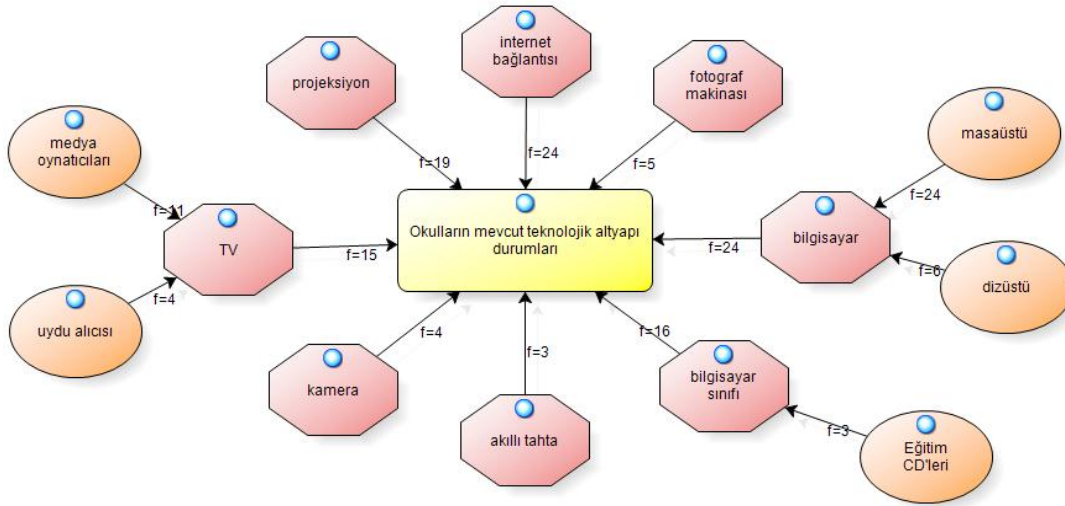
Araştırmanın birinci ana teması olan beden eğitimi öğretmenlerinin günlük yaşantılarında teknoloji kullanma durumları ve amaçları Model 1'de görülmektedir. Öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (f=23) kişisel bilgisayarları vardır. Cep telefonlarını internete bağlanmak (f=14) için de kullanılmaktadır. Televizyonu (f=7) haber ve film veya dizi izlemek için kullanılmaktadır. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu interneti (f=23) iletişim, eğlence, bilgi edinme ve mesleki amaçları için kullanılmaktadır. Öğretmenler interneti eğlence amaçlı (f=7) (oyun oynama, video izleme, müzik dinleme vs), bilgi edinme (f=15) (bankacılık işlemleri, gazeteler, doküman indirme, arama motorlarını kullanma), e-okul uygulamaları (f=14), alış-veriş yapma (f=8), sosyal paylaşım (f=18), spor haberleri takibi (f=12) (hakem görevlendirmeleri takibi, lig takibi, beden eğitimi ile ilgili siteler takibi vs) ve e-posta takibi (f=17) kullanılmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin evlerinde medya oynatıcıları (f=3) (dvd/cd player, müzik çalar) mevcuttur.

Model 1. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Günlük Yaşantılarında Teknoloji Kullanma Durumları ve Amaçları.

Model 2’de araştırmanın ikinci teması olan beden eğitimi öğretmenlerin çalıştıkları okulların teknolojik alt yapı durumları incelenmiştir. Öğretmenler görev yaptıkları okullarda TV (f=15), kamera (f=4), fotoğraf makinesi (f=5), akıllı tahta (f=3), internet bağlantısı (f=24), bilgisayar (f=24) (masaüstü, notebook), projeksiyon (f=19) ve bilgisayar sınıflarının (f=16) mevcut olduğu belirlenmiştir. Model 2’de bu teknolojik araç ve gereçlerin içinde bilgisayarın ve internet bağlantısının bütün okullarda olduğu ancak sınıflarda akıllı tahta sayısının az olduğu görülmektedir.

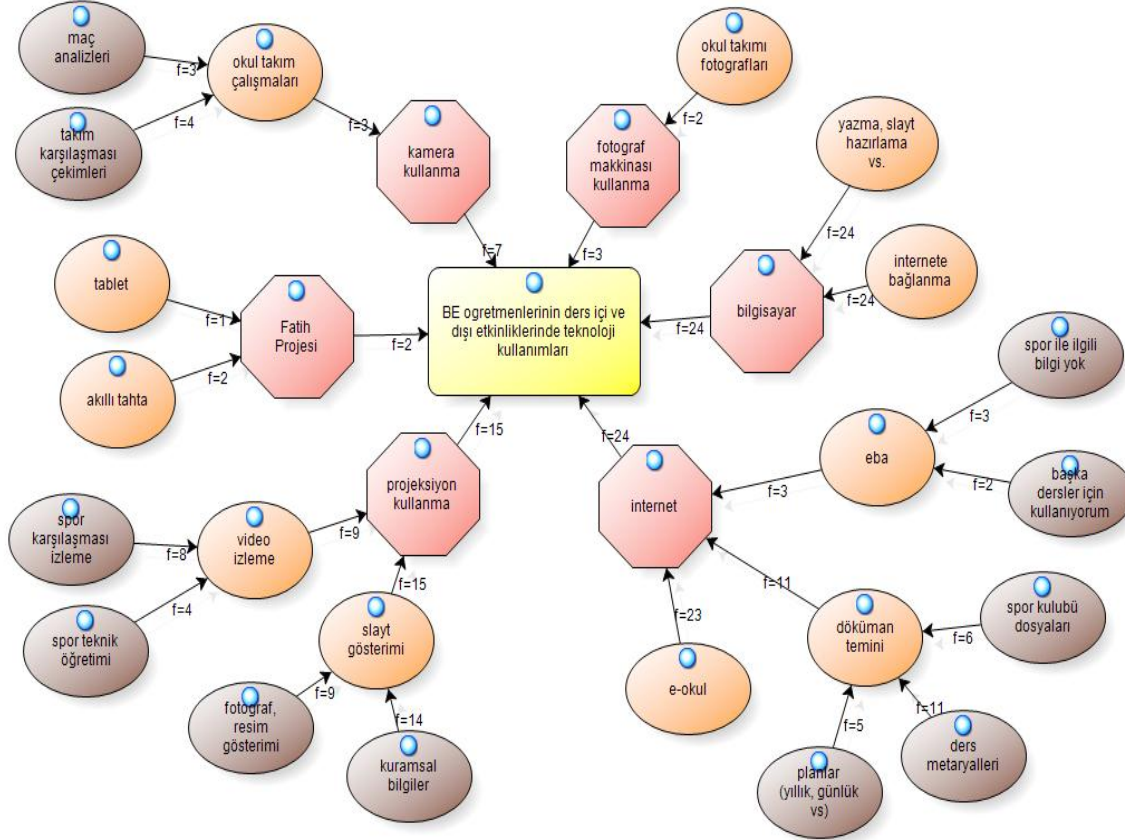
Model 2. Beden Eğitimi Öğretmenlerin Çalıştıkları Okulların Teknolojik Alt Yapı Durumları.

Model 3’de araştırmanın üçüncü teması olan öğretmenlerinin beden eğitimi ders içi ve dışı etkinliklerinde mevcut durumda kullandıkları teknolojik araç ve gereçler incelenmiştir. Öğretmenler beden eğitimi derslerinde kamera’yı (f=7) ve fotoğraf makinesini (f=3) okul takım çalışmalarında kullanmaktadırlar. Bilgisayarı (f=24) doküman hazırlamak (yazı, slayt vs) ve internete bağlanmak için kullanmaktadırlar. İnterneti (f=24) e-okul uygulamalarını, doküman temini ve EBA (elektronik bilgi ağı) uygulamaları için kullanmaktadırlar. Ancak EBA uygulamalarını (f=3) beden eğitimi dersleri için değil okuttukları diğer dersler için kullanmaktadırlar. Projeksiyonu (f=15) ise video izleme ve slayt gösterimleri için kullanmaktadırlar. Video gösterimlerini (f=9) spor karşılaşmalarını izletmek (f=8) ve spor teknik öğretimi (f=4) için kullanmaktadırlar. Slayt gösterimlerini (f=15) daha çok kuramsal bilgilerin öğretiminde (f=14) ve fotoğraf veya resim gösterimleri (f=9) için kullanmaktadırlar.

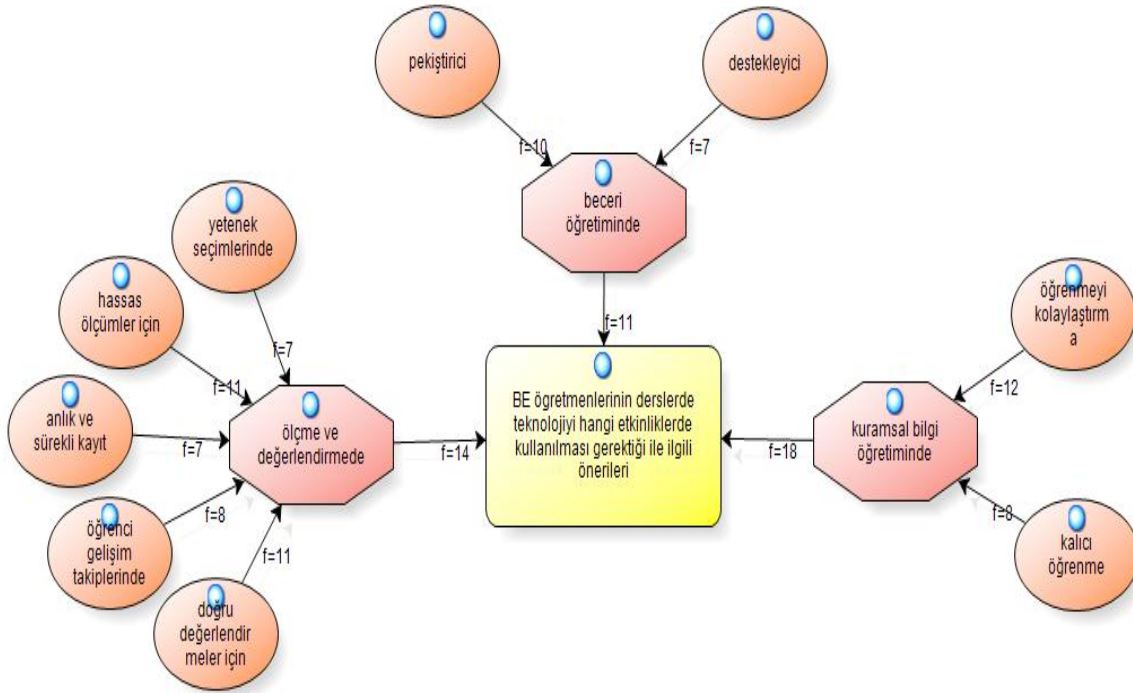
Fatih projesi (f=2) olarak bilinen akıllı tahta ve tablet bilgisayar uygulamalarını video gösterimi için kullanmaktadırlar.

Model 3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders İçi ve Dışı Etkinliklerinde Kullandıkları Teknolojik Araç ve Gereçler.

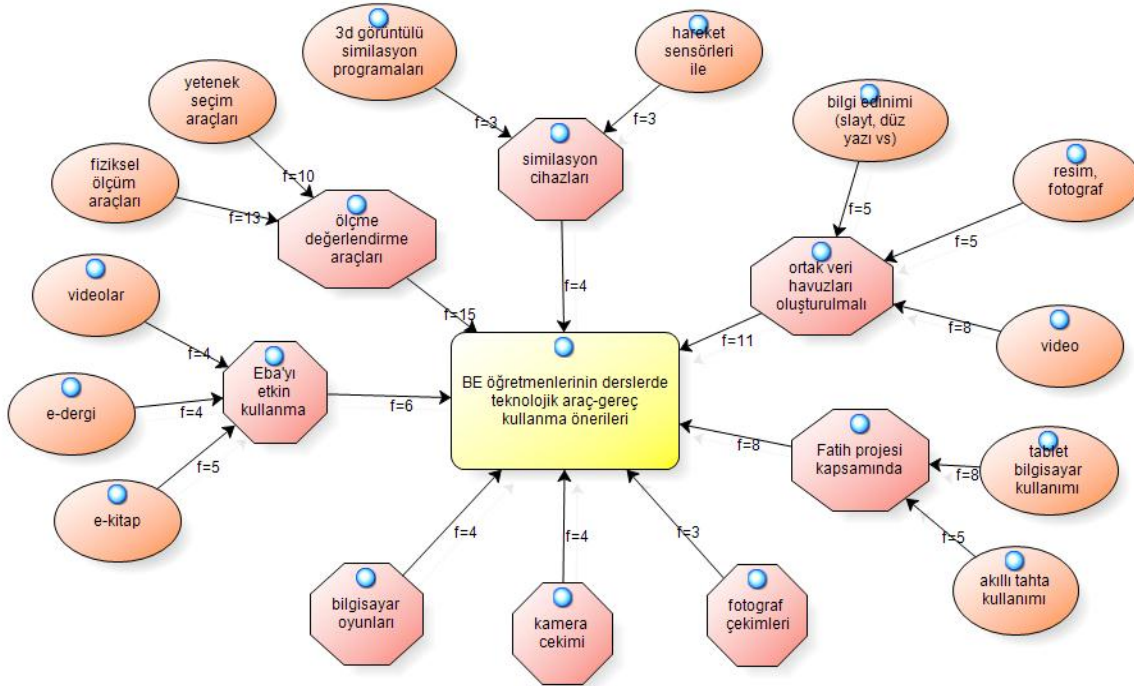
Araştırmanın dördüncü teması olan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ders derslerinde teknolojik araç ve gereçleri hangi etkinliklerde kullanılması gerektiği ile ilgili önerileri Model 4'te görülmektedir. Öğretmenler teknolojik araç ve gereçleri beden eğitimi derslerinde kuramsal bilgi öğretimi (f=18), beceri öğretiminde (f=11) ve ölçme ve değerlendirme (f=14) etkinliklerinde kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Teknolojiyi kuramsal bilgi öğretimde öğrenmeyi kolaylaştırma (f=12) ve kalıcı öğrenme (f=8) için kullanılmasını belirtirken; beceri öğretiminde teknolojinin pekiştirici (f=10) ve destekleyici (f=8) olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca ölçme ve değerlendirmede teknolojiyi, yetenek seçimi (f=7), hassas ölçümler (f=11), anlık ve süreli kayıtlar (f=7), öğrenci gelişimlerin takibinde (f=8) ve doğru bir değerlendirme için kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Model 4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Derslerinde Teknolojik Araç ve Gereçlerin Hangi Etkinliklerde Kullanılması Gerektiği Konusundaki Önerileri

Model 5'te araştırmanın beşinci teması beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ders içi ve dışı etkinliklerinde kullanılmasını önerdikleri teknolojik araç ve gereçler görülmektedir. Öğretmenler beden eğitimi derslerinde simülasyon cihazlarının kullanılmasını (f=4) (3d görüntü, hareket sensörleri vs) kullanması gerektiği ancak bunun için daha erken olduğunu ifade etmişlerdir. fatih projesi (f=8) (akıllı tahta, tablet bilgisayar vs) ve EBA'nın etkin kullanılması (f=6) önermekte ayrıca EBA içinde spor ile ilgili e-kitap, video ve e-dergi gibi aktif bölümlerin oluşturulmasını önermektedir. Teknolojinin ölçme ve değerlendirme (f=15) için fiziksel ölçüm araçlarının (f=13) (biyoimpedans, fotosel, skinfold, treadmill, pedometre vs) ve yetenek seçim araçlarının (f=10) (öğrenci somototip belirlemede, vital kapasite ölçümlerine, motorik özellikler vs) kullanılmasını önermektedir. MEB'in internet portallarında bilgi edinimi (f=5), hazır resim veya fotoğraflara (f=5) ve spor ile ilgili video (f=8) görüntülere ulaşmak için ortak veri havuzları oluşturulmasını (f=11) önermektedirler. Okul takım çalışmalarının kayıt altına alınması ve maç analizleri için kamera (f=4) ve fotoğraf çekimlerini (f=3) önermektedirler. Spor dallarının oyun kurallarının öğretiminde öğrencilere uygun bilgisayar oyunlarının (f=4) tasarlanıp geliştirilmesi gerektiğini önermektedirler.

Model 5: Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ders İçi ve Dışı Etkinliklerinde Kullanılmasını Önerdikleri Teknolojik Araç ve Gereçler

Tartışma ve Sonuç

Araştırma kapsamında yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak yapılan yüz yüze görüşmeler sonucunda elde edilen bulguların analizleri sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin günlük hayatlarında ve mesleki çalışmalarında bilgisayar ve internet kullanım oranının oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç öğretmenlerin çalıştıkları okullardaki teknolojik alt yapı durumu gösteren verilerle karşılaştırıldığında tutarlıdır. Öğretmenlerin çalıştığı okulların tamamında bilgisayar ve internet bağlantısı bulunmaktadır. Ayrıca Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) 2009 yılında yayımladığı bilgi toplumu istatistiklerinde meslek ve eğitim durumu dikkate alınarak yapılan bilgisayar kullanım durumunu gösteren veriler araştırmamızın bulgularını desteklemektedir. DPT verilerine göre 2008 yılında toplumda bilgisayar kullanım oranlarının yüksek öğrenim kurumlarından mezun olanlarda % 87.2 ve ücretli veya maaşlı çalışan kişilerde ise %58.6 olduğu belirtilmiştir (DPT, 2009). Literatürde 2002 yılında Akkoyunlu tarafından öğretmenlerin internet kullanım durumlarını incelendiği çalışmada öğretmenlerin sadece %9'unun internet kullandığını tespit etmiştir (Akkoyunlu, 2002). Bu sonuç

araştırmamızın bulgularıyla farklılık gösterse de yaklaşık 10 yıllık bir sürede internet kullanımında gelinen noktanın görülmesi açısından oldukça önemlidir.

Öğretmenlerin beden eğitimi ve spor derslerinde ve ders dışı etkinliklerinde teknolojik araç gereç kullanımı ve kullanım amacı hakkındaki bildirdikleri görüşler incelendiğinde; öğretmenlerin tamamının bilgisayar ve internet kullandıkları görülmektedir. Ancak kullanım amacı bakımından daha E-okul sistemindeki işleri yürütmek amacıyla kullanıldığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin günümüzde E-okul sistemini kullanmasının bir zorunluluk haline gelmesi bu sonucu açıklamaktadır. Ancak beden eğitimi ve spor öğretimi açısından öğretmenlerin en fazla ders materyali edinmek için internet kullandıkları, öğretmenlere eğitim materyali sağlamak amacıyla kurulan EBA'nın sisteminin ise beden eğitimi öğretmenleri tarafından fazla kullanılmadığı ya da kullanılmadığı belirlenmiştir. Literatürde son zamanlarda yapılan çalışmalar incelendiğinde özellikle beden eğitimi ve spor alanında beceri öğretiminde video geri bildirim yöntemleri, hareket analizleri, ve etkileşimli video uygulamalarının öğretimde oldukça faydalı olduğu bildirilmiştir (Palao ve ark., 2015; Sheehan ve ark., 2015; Kretschmann, 2015). Bu bağlamda öğretmenlerin öğretim etkinliklerinde kullanabileceği teknolojik materyallere ve sistemlere erişim ve kullanım imkânı daha fazla sağlanmalıdır.

Öğretmenlerin beden eğitimi ve spor derslerinde ve ders dışı etkinliklerinde teknolojik araç gereç kullanımı konusundaki önerileri incelendiğinde özellikle öğretmenlerin öğretim materyallerine ulaşımı kolaylaştıracak ortak veri havuzu oluşturulması gerektiği yönünde görüş birliğinde oldukları görülmektedir. Ayrıca ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinde beden eğitimi ve spor derslerinin yapı itibarıyla nicel ölçümleri gerektirmesi nedeniyle ve bu ölçümlerin hatasız yapılmasına olanak sağlayacak teknolojik ölçüm araçlarının gerekli olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi ders içi ve dışı uygulamalarında teknoloji kullanma konusunda genellikle internet üzerinden doküman temini, e-okul işleri ve kuramsal bilgileri projeksiyonda yansıtmak için kullanmaktadırlar. Öğretmenler beden eğitimi derslerinde uygulama söz konusu olduğu için spor beceri öğretiminde teknoloji kullanımının destekleyici olacağını ancak teknolojik araç kullanımının (akıllı tahta, slâyt, resim, video vb.) spor bilgi öğretiminde kalıcı ve etkili öğrenmeyi sağladığını ifade etmişlerdir. Öğretmenler beden eğitimi derslerinde teknolojiyi kullanma önerileri ise daha çok veri havuzları

oluşturma ve ölçme ve değerlendirme için fiziksel ölçüm araçlarının ve öğrencilerin yeteneklerini belirlemeye imkân sağlayan araçlarının kullanılmasını önermektedirler.

Kaynakça

- Akkoyunlu, B., (2002) Öğretmenlerin İnternet Kullanımı Ve Bu Konudaki Öğretmen Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (22): 1-8.
- Aksoy, H. H. (2003). Eğitim Kurumlarında Teknoloji Kullanımı ve Etkilerine İlişkin Bir Çözümleme. *Eğitim Bilim Toplum*. Güz, 4-23.
- Alkan, C. (1997). *Eğitim Teknolojisi*. (Genişletilmiş 5. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- AECT (2013). Association for Educational Communications and Technology Hakkında. Erişim: 20.03.2013 <http://www.aect.org/newsite/>
- Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C. (1998). *Genel Öğretim Metotları*. İstanbul: Öz Eğitim Yayınları.
- Çilenti, K. (1991). *Eğitim Teknolojisi ve Öğretim*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Demirel, G. (2006). Spor Eğitiminin Temelleri. Ankara: Bağırğan Yayımevi.
- DPT (2009). *Bilgi Toplumu İstatistikleri (2006-2010)*. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.
- Dursunoğlu, H.(2010). İlk Okuma Yazma Öğretiminde Ses Sezdirmeye Yönelik Olarak Yararlanılabilecek Bazı Görseller. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (1).
- Erkeskin, M. (2001). Türk Hava Yolları Eğitim Merkezinde Eğitim Teknolojisi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3, 318-322.
- Fatih Projesi (2013). Fatih Projesi Hakkında. Erişim: 20.03.2013. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=6>
- Gündüz, Ş. ve Odabaşı. (2004). Bilgi Çağında Öğretmen Adaylarının Eğitiminde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Önemi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(1), 43-8.
- Heyward, V.H. (2010). *Advanced Fitness Assessment and Exercise Prescription*. (6th Edition). Champaign, IL:Human Kinetics Publisher.
- Kayaduman, H., SırakayaM. ve Seferoğlu, S.S. (2011). *Eğitimde FATİH Projesinin Öğretmenlerin Yeterlik Durumları Açısından İncelenmesi*. Akademik Bilişim Sempozyumu, 2-4 Şubat, İnönü Üniversitesi, Malatya.

- Kretschmann, R. (2015). Effect of Physical Education Teachers' Computer Literacy on Technology Use in Physical Education. *Physical Educator*, Special Issue, (72), 261-77.
- Liebermann, D. G., Katz, L., Hughes, M. D., Bartlett, R. M., McClements, J., & Franks, I. M. (2002). Advances In The Application of Information Technology to Sport Performance. *Journal of Sports Sciences*, 20(10), 755-69.
- Palao, J. M., Hastie, P. A., Cruz, P. G., & Ortega, E. (2015). The Impact of Video Technology on Student Performance in Physical Education. *Technology, Pedagogy and Education*, 24(1), 51-63.
- Sheehan, D., Katz, L., & Kooiman, B. J. (2015). Exergaming and Physical Education: A Qualitative Examination From The Teachers' Perspective. *Canadian Journal of Education*, (4), 1-14.
- Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yalın, H. İ. (2003). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Yılmaz, M. (2007). Sınıf Öğretmeni Yetiştirmede Teknoloji Eğitimi. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 155-167.
- Yılmaz, İ. Ulucan, H. Ve Pehlivan, S. (2010). Beden Eğitimi Öğretmenliği Programında Öğrenim Gören Öğrencilerin Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Düşünceleri, *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (1) 105-118.